

גליין

334

פרשת שלח תש"פ

ויציאו לבית הארץ (יג, לב)

בחנויות, אך הפעם הצמא הגובר הכריע... הם נכנסו לתחנת הדלק, ומיד בגישתם אל הדלפק, המוכר כמו קפא על מקומו. היה זה נער צעיר לימים, שפשוט עמד והביט בדמותו של ראש הישיבה במשך שניות ארוכות, ונאלם דום מרוב הלם והפתעה.

ראש הישיבה הבין מיד שמשהו אינו כשורה, וכשהבחין כי הנער מחוויר ומסמיק חליפות, לחץ את ידו ושאל: "אמור לי, אנו מכירים מאיזה מקום? האם נפגשנו פעם?"

הנער ההמום, חיך במבוכה והנהן בראשו. "האם ראש הישיבה לא מכירני? הלא אני שמעון א., למדתי אצלכם בישיבה!"

"מה?" - נחרד ראש הישיבה, 'שמעון הצדיק?! שמעון שלנו?! איך הגעת לכאן? כמה שאני מתגעגע אליך, לשמוע את הערותיך המחכימות... הלא אני זוכר את התמדתך לשם ולתפארת, כיצד הגית בסוגיות הנלמדות בהתמדה ובכישרון כה רב, בעיון ובהעמקה. איך עולם התורה יפסיד ראש ישיבה כמוך?!"

לשמע הדברים, פרץ הבחור בבכי נסער. עיניו כשני נחלים שוצפים, הדמעות קלחו מהן ללא הרף. "האומנם?" - שאל לפתע, "האם ראש הישיבה מתכוון למה שהוא אומר? הלא זו הפעם הראשונה שאני שומע את זה!"

"לא יתכן!" - נשא ראש הישיבה את ידיו לצדדים, "הלא הייתי בטוח בכך, ואם לא אמרתי את זה עד עכשיו - זו טעות שלי! הלא במחברת שלי על מסכת פסחים, רשומות בשמך שתי קושיות שאתה שאלת, למען אזכור כי אלו פנינים מפוך המאיר, וכדי שבעתיד - כשכוכבך יזרח בשמי עולם התורה, יונצח למזכרת שאתה תלמידי! הלא אתה ראש ישיבה מבריק בפוטנציאל!"

כששמע הבחור את הדברים - המה לבו, והדמעות שבו לעיניו, זולגות ללא הרף. ראש הישיבה לחץ את ידו בחום, ושב על הדברים, מתאר בפניו את הקושיות אותן שאל הבחור, באיזו סוגיא הן עוסקות ומתי נשאלו בדיוק...

הבחור התרגש עד כלות הנפש, ולפתע פרצה מלבו זעקת - שאלה: "רגע, וזה נגמר? עכשיו כבר מאוחר מדי? הפוטנציאל הלך?" - שאל מעומק לבו, כשגחלת של תקווה ניצתת בשולי קולו...

בפרשתנו מגלים אנו מהו כוחו של דיבור! - כיצד בני ישראל נאלצו לגלות שלושים ושמונה שנה במדבר בגלל כמה מילים מיותרות... ומצד שני, אלו שדיברו בטובת הארץ, כלב בן יפונה ויהושע בן נון, עד כמה זכו וגדלה מעלתם רק כי אמרו את המילים הנכונות.

לכל אחד מאיתנו נתן הקב"ה פה הכולל בתוכו - שפתיים, שיניים, חיך ולשון, ואת היכולת להשתמש בהם לדיבור, ברוך ה'. אבל אסור לשכוח שבעצם בזה ניתן בידינו מפתח מדהים - הן לעליה מטאורית, והן לירידה תהומית. כי הרי ברור שכמו שניתן להשתמש בפה לתורה ותפילה וכו' ולהגיע לתכלית הטוב, כמו"כ מאידך גיסא יתכן להשתמש בו לדיבורים האסורים - לשון הרע, שקרים, מחלוקות וכו' ולהגיע לשאול תחתית. וכמו שמצד אחד בכוחם של מילים חמות ומפרגנות לרומם את הזולת ולתת לו העצמה וכוח לכל ה- 120 שנה שלו... כמו"כ מצד שני יתכן במספר מילים של ביקורת להרוס עולמות... כפשוטו וכמשמעו...

* * *

במשרדה של ישיבה מוכרת ומפורסמת, נערכה באותו יום ישיבת הנהלה יוצאת דופן. הנתונים שעלו על השולחן היו ברורים: המצב הכלכלי בכי רע, הישיבה עומדת בפני שוקת שבורה. המשכורות לא משולמות, ספקי המזון מאבדים סבלנות, נדרשת תוכנית חירום להצלת הישיבה. בצר להם פנו אנשי הנהלה לראש הישיבה הנערץ, מרביץ תורה ששמו הולך לפניו, וביקשו ממנו לחרוג ממנהגו ולצאת לחו"ל למסע חירום לגיוס כספים. אמת, ראש הישיבה התנה מלכתחילה את עבודתו במקום בכך שלא יהיה לו כל קשר למצבה הפיננסי של הישיבה, אך הפעם אין ברירה. כששמע ראש הישיבה את המצב לאשורו נענה על אתר, ובחלוף מספר ימים כבר ישב על המטוס, בדרכו לנדיבי עם. בהיותו בחו"ל, הוצמד לו נהג שיקח אותו ממקום למקום, מביתו של גביר אחד למשנהו.

ויהי באחד הימים החמים והלוהטים, בהיותם על אם הדרך החליטו הנהג וראש הישיבה לסטות מהמסלול ולהיכנס לתחנת דלק סמוכה, לרכוש מי שתיה מרווי צימאון ומחיי נפש. היה זה דבר חריג מאוד, בדרך כלל הם לא היו עוצרים

"מה פתאום?! - קבע ראש הישיבה מיד, "מי שהוא פוטנציאל של ראש ישיבה - הוא פוטנציאל כזה לנצח! לא מאוחר עדיין, ממש לא! אתה יכול לשוב אלינו ולהתקבל באהבה, הקושיות הגאוניות שלך עדיין ממתונות לתירוצים גאוניים לא פחות..."

כששמע הבחור את הדברים, גאה לבו באושר, ועד מהרה קיבל החלטה אמיצה. שבועיים אחר כך התדפק על דלתו של ראש הישיבה, אשר קיבלו בחביבות ובשמחה יתירה, וראשית - הוציא את המחברת ההיא של מסכת פסחים, והוכיח לו כי אכן כן, קושיותיו רשומות בשמו לנצח. ולימים, כאשר אותו בחור אכן קם והפך למרביץ תורה מוכר, סיפר אותו ראש ישיבה את הדברים בכינוס מחנכים של ארגון 'לב שומע', בו השתתף גם הגה"צ רבי אהרן טויסיג שליט"א, מפיו שמענו את הסיפור במלואו, וללמדנו בא: מילה אחת. כמה עוצמה יש בה. יכולה היא להחיות נפשות ולשנות סדרי עולם.

* * *

כבר כמה שבועות שר' משה מתרוצץ בחו"ל, מנסה את מזלו בגיוס כספים לצורך נישואי בתו. אלא שחרף כל מאמציו והשתדלותו טרם הגיע לתוצאה המקווה. ערב אחד, כשישב וחשב מה עוד יוכל לעשות, עלה בזכרונו בחור אחד שלמד עמו בישיבה וכיום מתגורר בחו"ל, והוא החליט להשיג את פרטיו ולפנות אליו, אולי יצא מזה משהו למרות שלא היה קשר ביניהם כבר שנים...

הוא התקשר, ולאחר מילות נימוס ראשוניות, פרש ר' משה את סיפורו ללא גינונים מיותרים, הסביר כי גלה לחו"ל כדי להקל על מצבו הכספי לעת נישואי בתו, אך עד עתה העלה חרס בידיו. הוא ביקש את עזרת ידידו לשעבר, כי יעשה למענו משהו ויסייע לו להיחלץ ממצבו הכספי הדחוק. כששמע הידיד את הבקשה, הגיב כי ינסה לסייע לו, ויחזור אליו בעוד מספר ימים. ר' משה לא ידע איך לפרש את התשובה, היא נשמעה קצת כהתחמקות, ומאידך - בכל זאת היה בה איזה זיק של תקווה.

ר' משה המתין בקוצר רוח מספר ימים, והתרגש לראות כי ידיו חוזר אליו, משמע - בשורות טובות בפיו... ועוד איזה... הידיד הודיע לו, כי ארגן למענו 'ערב תה', קיבץ קבוצת נדיבים עשירים שיעלו לביתו ביום המחר בשעה פלונית, והוא מזמין את ר' משה לשאת בפניהם דברים. הלה הדגיש כי מדובר בקבוצה נכבדה של אנשי עסקים מכובדים, וכדאי לו לר' משה להכין נאום מרגש שיפתח את הלבבות והכיסים, על מנת למקסם את תוצאות ערב ההתרמה.

ביום המחרת, התייצב ר' משה בבית רעהו בשעת ערב מוקדמת. הידיד ערך שולחן כיד המלך, וקיבל בחיבה את פני ידידו וחבריו, שותפיו העסקיים ונדיבים מוכרים, שעלו ובאו לערב ההתרמה, שנראה היה שהוא נדיר מסוגו, בטח בביתו של אותו ידיד. ר' משה נשא בפניהם דברים נרגשים,

והדברים היוצאים מן הלב נכנסו אל הלבבות, והפיקו צ'יקים בסכומים נכבדים ואף מפתיעים...

בסיומו של הערב, היה ר' משה המאושר באדם. לכזו התפתחות לא ייחל ולא ציפה, הוא לא האמין כי ידו משכבר הימים, עימו לא היה בקשר זה עידן ועידינים, יתמסר למענו כל כך, יפתח את ביתו, יזמין את חבריו, יפעל למענו במסירות כה גבוהה. לאחר שהודה לו בחום, פנה אליו ר' משה ושאל: "אמור לי בבקשה, אתה עושה את זה הרבה פעמים? קורה הרבה שאתה עורך 'ערב תה' כזה למען מטרות צדקה?"

הידיד חייך, כמו המתין לשאלה הזו, ונענה על אתר: "אומר לך את האמת: פעמים רבות התבקשתי לעשות כן, זו שיטה מוכרת וידועה כאן בארצות הברית, אך תמיד סירבתי. זה לא האופי שלי..."

"ולמה הפעם חרגת ממנהגך?" - הסתקרן ר' משה לדעת. "מה הביא אותך לשנות מדרכך ולהתמסר למעני כל כך, הרי לא היינו בקשר מזה זמן רב, ואף בישיבה לא היינו החברים הכי קרובים... מה גרם לך לפעול במסירות כה גדולה למעני?"

הידיד חייך במבוכה קלה, עיניו הצטעפו בדמעות, והוא אמר: "כמה מילים. כמה מילים שלך..."

ר' משה חש כי ידו מתרגש, ונתן לו את הזמן לספר את הסיפור לאשורו. "היה זה בהיותנו בחורים בישיבה", כך סיפר, "ביום מן הימים חשתי בדידות, הרגשתי שאיני מקובל ואהוד בחברה, והתחושות הללו הובילו אותי לתסכול עמוק וכואב, שהוביל להחלטה דרמטית ומצערת: לעזוב את הישיבה ולצאת לדרך חדשה, שתוצאותיה מי ישרון..."

"כבר ארזתי את החפצים, החלטתי שזהו. זהו ונגמר. איני יכול עוד. אלך לחפש לעצמי משהו אחר, לא בין כותלי עולם התורה. ואז, ירדתי לקומת הכניסה לקחת משהו, ועל יד הדלת נעמדתי לרגע, בוהה בחלל. ולפתע נכנסת לבנין, אני זוכר את זה כמו היום, חזרת מהמכולת, בקבוק שתיה בידך, פתחת את דלת הבנין ושעטת פנימה בחוסר זהירות..."

הידיד פרץ בבכי נסער, ניכר שהוא מספר עכשיו את סיפור חייו. ר' משה נבוך, לא הבין כיצד האישום על אותה שעה פנימה בחוסר זהירות הפך למעשה כה אצילי ומסור שחברו עשה למענו. ואז המשיך הידיד ואמר: "נתקלת בי קלות, קיבלתי מכה קלה, לא משהו רציני. אבל אז, לא המשכת, גם לא מלמלת סליחה רפויה. עצרת מהמרוץ, ניגשת אליי ואמרת את המילים הבאות, מילים שלא אשכח לעולם: 'אני מצטער, לא התכוונתי לפגוע בבחור חשוב ומצוין כמוך!'"

--- האיש שתק לרגע. ארבע המילים האחרונות שאמר, כך הגדיר, הן סוד חייו!...

- "חזרתי לישיבה. המילים שלך הפיחו בי טללי תחיה. פרקתי את חפציי האישיים מהמזוודה, נותרתי בעולם התורה, ב"ה התחנתני, הקמתי משפחה, חיי מאושרים בסייעתא דשמיא. אבל רק שתדע, שלאורך כל השנים, מאז ועד היום, ארבע המילים 'בחור חשוב ומצוין כמוך' - זה מה שמחזיק אותי, זה מה שמחיה אותי!!!. לכן כשהתקשרת וביקשת עזרה, חשתי שזו הזדמנות חיים להשיב טובה למי שהציל את חיי, פשוט כך. הרגשתי שיש לי את האפשרות לגמול לך כחסדך, להודות לך באמת. הרי המילים שאמרת הצילו את חיי, נתנו לי טעם בחיים. אין לי מילים להודות לך עליהן, לפחות השבתי לך טיפה מן הים מהערכתי העמוקה כלפיך!"

ר' משה שאפילו לא זכר את הדבר, היה המום לשמוע שכמה מילים שאמר בבחרותו, הצילו את רעהו וגרמו להצלחתו האדירה כעת, והם נפרדו בידידות עמוקה.

סיפורו של ר' משה הגיע אלינו ממקור נאמן - כפי ששמעו ידידי הרה"ח שלמה פרידמן הי"ו, והוא מציף מסר חד, ברור ונוקב: כמה גדול כוחה של מילה. גם כשהגיעה כבדרך אגב, בהיתקלות לא צפויה - היא חוללה מהפך, הובילה בחור להצלחתו הרוחנית והצלחתו האישית. על אחת כמה וכמה, כמה כדאי להיות דרוכים וערוכים להעניק מילים טובות כאלו, לפזר מחמאות כנות לכל מי שאנו פוגשים בו. לעולם לא נדע, עד כמה מילה טובה אחת שלנו יכולה לשדד מערכות, לשנות סדרי עולם, להעניק למאן שהוא חיים חדשים. הבה לא נחמיץ הזדמנויות כאלה, נפתח את ליבנו ונעניק מפינו טללי תחיה, מילים טובות ודברי עידוד מעומק הלב. אלו דברים שיכולים להציל חיים...!

[מתוך 'לקראת שבת מלכתא'-הרב אשר קובלסקי]

ה' אָרְךְ אַפִּים וְרַב זֶסֶד (יד, יז)

נצטוונו להידמות להקב"ה במידותיו והתנהגותו עם בני האדם (שבת קלג: סוטה יד.). דבר זה דורש מאמץ גדול ולא תמיד קל הוא לביצוע. גדולי ישראל לאורך הדורות נתנו דגש מיוחד למצוה זו, ומאורח חייהם והתנהלותם בחיי היום-יום, ניכר היה שהצליחו במשימה זו.

* * *

מעשה ביהודי תלמיד חכם, שעמל במשך זמן רב ללקט את פסקי מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל בעניינים שונים, ולאחר שדלה מתורתו ביקש להשקותה לרבים והתכונן להוציא לאור ספר רחב יריעה, שהתעתד להיקרא בשם: 'שו"ת הגרי"ש אלישיב'. כשהידיעה על הספר העומד להתפרסם בקרוב הגיעה לאזני הרב אלישיב, נגרמה לו מכך עגמת נפש רבה, שהלא מעולם לא אבה להדפיס את פסקיו, ובפרט שלאחר שהספר יצא לאור, יסברו הכל כי רבינו עצמו מעורב בהדפסת הספר ומאשר את כל הפסקים המובאים

בשמו. כשהדבר הגיע לידיעת רבינו - מלאכת הדפסת הספר כבר היתה בעיצומה, וכריכותיו המבהיקות, שעליהן הוטבע באותיות זהב 'שו"ת הגרי"ש אלישיב', כבר יצאו מתחת מכבש הדפוס. רבינו הוציא מכיסו הון רב וביקש מבני ביתו, שיפנו אל המחבר באופן מכובד, יקנו ממנו את הכריכות שהודפסו ויפצירו בו להדפיס כריכות חדשות, שעליהן יוטבע נוסח אחר שממנו ישתמע, כי הספר יוצא על דעת המחבר בלבד ולמך אין כל חלק בהדפסתו.

בטרם מעשה, פנה אחד מבני הבית אל רבינו וטען, כי ניתן לסובב את העניינים באופן אחר ולהביא לכך שהספר לא יודפס כלל. ברם רבינו, על אף שדעתו לא היתה נוחה כלל מהדפסת הספר, נענה ואמר: "חלילה לעשות כן, הרי אותו תלמיד חכם עמל רבות על הספר ועתה ברצונו לקצור את פרי עמלו".

רבינו הוסיף והתבטא בלשונו הטהור: "בעולם הזה צריך לסבול ולשתוק... זו העבודה שלנו בעולם הזה!"

באחד הימים נסע רבינו באוטובוס מירושלים לבני ברק, וריח עשן עלה באפו. התברר כי בסמוך ישב יהודי שעישן להנאתו. כפי הידוע, גופו של רבינו היה חלוש מטבעו. עוד בהיותו כבן חמישים שנה קבעו הרופאים, כי ליבו התשוש אינו מסוגל לפעום יותר משישים שנה. ברם רבינו חי בדרך נס למעלה מן הטבע, כשתורתו היא חייו והיא מקור כוחו וחיותו. עשן הסיגריה המיתמר הפריע לרבינו וסיכן את בריאותו. מלוויו שידעו כי הדבר מזיק לגופו, ביקשו את רשותו לפנות למעשן כדי להסב את תשומת ליבו לדבר ולבקשו לכבות את הסיגריה. אך מרן לא הסכים בשום פנים ואופן. "כיצד יכול אני למנוע ממנו מלעשן, וכי בגלל שלי העשן מפריע, עליו לחדול ממנהגו?!"

תיכף לאחר שרבינו ירד מהאוטובוס אפוף העשן, הוא נפל מתעלף ואיבד את הכרתו... ברם, להעיר לאדם ולמנוע ממנו את הנאתו?! את זאת לא העלה על דעתו לעשות בשום פנים ואופן...!

רבינו ניחן במידת סבלנות עצומה ומעולם לא נראה כעס על פניו, כפי שהעיד חתנו רבי עזריאל אויערבאך: "חיינו בבית מורי חמי במשך עשרות בשנים ונוכחנו לראות, כי טבועה בו מידת הסבלנות במידה שאין לשערה ואין לתארה. קרוב לחמישים שנה לא ראינוהו מרים את קולו, וגם במצבים, שבהם נראה היה כי מוכרחים להרים את הקול, נותרה הנהגתו באותה סבלנות ושלוה!"

למרות שגדולי עולם שיחרו לפתחו, מנהגו היה לענות לכל שואליו, למגדול ועד קטון, באותה חביבות ומנוחת הדעת. ואף שהטרידוהו בשאלות חסרות טעם, לא הקפיד על שואליו והשיב להם בשלוות נפש, כסבלנותו של הלל בדורו.

ב'תקופת הצנע', כשהעניות היתה מצויה, היו באים לשאול את פיו שאלות אף על טיפת דם שנמצאה בביצה. רבינו היה

בוחר את הביצה בדקדוק רב וקובע האם היא מותרת באכילה, כשהוא נוהג במידתו של דוד המלך שאמר לפני הקב"ה: "ריבונו של עולם, לא חסיד אני, שכל מלכי מזרח ומערב יושבים אגודות אגודות בכבודם ואני ידי מלוכלכות בדם".

באותם ימים אנשים לא היו תרים אחר שאלות, אלא פונים אליו בשאלות אמיתיות בהן הסתפקו למעשה, אולם אף ברבות השנים, כששמעו הלך וגדל, וכל יהודי, שראה את רבינו חולף לפניו, ראה לעצמו זכות וחובה כאחת לשאלו בדבר הלכה, נהג רבינו לענות בחביבות וסבלנות לכל שואליו, וזאת על אף שחס על זמנו היקר מזהב ומפז רב.

באחת ההזדמנויות התבטא רבינו בשחוק מר ואמר, כי ישנם הסבורים כי אם הם נמצאים במחיצתו ואינם שואלים דבר, הם עוברים על איסור 'בל תשחית'... באותן שנים מרן כמעט לא יכול היה לצעוד מספר פסיעות ברחוב, מבלי שמאן דהו ינסה לנצל את ההזדמנות שנקרתה לידי ויבקש לשאלו דבר מה.

כמו כן, במהלך השיעור היומי המפורסם בביהמ"ד 'תפארת בחורים', רבים ממשתתפי השיעור היו חוזרים ומקשים בפניו שאלות שונות, בעוד רבינו מסכית לדבריהם בסבלנות עצומה, כשהמשפט השגור על לשונו הוא: "איז נאך אַ מאל, איז נאך אַ מאל!" [עוד פעם, עוד פעם!]. בשנות זקנותו, כשהשמיעה כבדה עליו, משתתפי השיעור שישבו בסמוך אליו היו רואים כיצד אזניו ממש מאדימות מרוב מאמץ לקלוט את דברי המקשים.

באחד הימים הזדמן לשיעורו של רבינו מומחה גדול לתורת הנפש מארה"ב, שהיה מקורב מאוד למרן **הסטייפלער** זצ"ל. הלה יצא מהשיעור משתומם ונפעם, כיצד יהודי המתקרב לגיל מאה שנים יושב במשך פרקי זמן ארוכים מול צעירים המקשים על דבריו ללא הרף, כשהוא משיב לשאלותיהם ברגיעה ובמנוחת הנפש...

[מתוך 'גדול בקרבן']

וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית (טו, לוז)

סיפורים רבים ידועים על סגולתה של מצות ציצית, שפעמים רבות הגינה על מקיימה מפני מרעין בישין. אחד מהם מסופר בספר 'מעשה איש' (ח"ז עמוד קכא) בשמו של ר' יעקב פלינט: "אני ואחי התאום" - מספר ר' יעקב - "נולדנו לאבי הר"ר מרדכי ואמי מרת רחל, שנים רבות לאחר לידת אחותי הגדולה. בעיה בנוגדני הדם שנתגלתה בגופם של ההורים לאחר לידת אחותי, וניסיונות רבים שכשלו, גרמו לרופאים להתייאש מכך שיוולד להם פרי בטן נוסף. אך אבי, שהיה מקורב מאוד למרן **ה'חזון איש'** והתייעץ עימו בענין, לא שעה לקולות הייאוש של הרופאים. באחד הניסיונות אמר לו החזון איש: 'ר' מרדכי, הפעם יהיה הכל בסדר!'.

אמנם, בתקופת ההריון טרם לידתנו, אמי עברה סיבוכים רבים עד כדי שיתוק בחצי גופה, ולמרות שהרופאים המשיכו לייאש את אבי, וציוו עליו שאמי לא תרד מן המיטה אפילו לרגע, הוא עשה הכל כפי הדרכת ה'חזון איש', ובמקום לרתקה למיטה, הוא היה מוריד אותה באישון לילה מהמיטה והולך איתה כשעה וחצי - כהוראת מרן ה'חזון איש'.

בסופו של דבר, לאחר ויכוח גדול עם פרופסור רחמילביץ, ולאחר שהרופא נפגש אישית עם מרן ה'חזון איש', הסכים הרופא שלא לנתחה, באחריותו של ה'חזון איש'... ובאמת, בשעה טובה ומוצלחת אחי ואני נולדנו...

מרן ה'חזון איש' מידי פעם היה מבקש מאבי שיביא אותנו אליו. אך קשיים טכניים וארגוניים מנעו ממנו לקיים את בקשתו. אולם ביום רביעי האחרון לחיי מרן ה'חזון איש', הוא ציווה על אבי בנחרצות: 'ר' מרדכי, תביא את הילדים! עכשיו אתה נוסע ומביאם אלי...!'

לא נותרה בידי אבי כל ברירה, הוא נסע עם מונית לתל אביב כדי להביאנו אל ה'חזון איש'. באותו יום קנה לנו אבינו קורקינט חדש, ולא הסכמנו להשאיר אותו בבית. כאשר נכנסנו אל ה'חזון איש', ניסה אבי להרגיע אותנו שלא נשחק בקורקינט לפני הרב, אך ה'חזון איש' אמר לו: 'הנח להם!'.

הוא שוחח עם אבי ושאל אותנו מי הגדול בינינו, כאשר שמע שאני הגדול הוא הניח אותי על ברך ימין ואת אחי על ברך שמאל וברך אותנו.

לאחר מכן פנה ה'חזון איש' לאחי ושאל אותו: 'אתה יודע מה זה ציצית?'.

אחי לא הבין את שאלתו של ה'חזון איש', ואבי הוציא מבגדיו את ציציותיו והראה לו...

ואז אמר לו ה'חזון איש': 'אני רוצה שכל החיים תלך עם ציצית...!'

אבי שאל את ה'חזון איש': 'ומה עם בני הראשון?', אך הוא לא ענה... ושתיקתו חזרה על עצמה גם כאשר המשיך אבי לשאול אותה שאלה כמה פעמים. לאחר שלושה ימים מפגישה זו, נסתלק מרן ה'חזון איש' לבית עולמו...

שנים רבות לאחר מכן, במלחמת יום הכיפורים, שירת אחי במוצב בצפון הארץ. באחד הימים כאשר ישב בתצפית, הוא קרא עיתון והניח את נשקו לצידו. לפתע הסתבכו חוטי הציצית שלו ברובה, והרובה נפל... תוך כדי שאחי התכופף כדי להרים את הרובה, פגע טיל בעמדה... בנס, אחי נפצע רק באורח קל, בידו ובכתפו. לו אחי היה יושב כרגיל ולא היה מתכופף, הספור היה מסתיים, חלילה, באסון גדול, ר"ל...". צאו וראו מה רב כוחה של מצות הציצית...

[מתוך 'לקראת שבת מלכתא-הרב ישראל ליוש']